

Патријарх Порфирије у Бања Луци: У миру Христовом чувамо пламен Јеванђеља Његовог

Беседа Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија одржана 9. јануара 2025. године, на празник Светог првомученика и архиђакона Стефана, поводом крсне славе Републике Српске, на светој Литургији у Саборној цркви Христа Спаситеља у Бања Луци

У име Оца и Сина и Светог Духа! Браћо и сестре, радосни и благословени смо што смо се данас сабрали на светој Литургији и што још увек у духовној радости слаavimo чудесно Рођење Сина Божјег од Духа Светог и Марије Дјеве. Слаavimo Сина Божјег који је постао човек ради нас и ради нашег спасења. Каква је то велика тајна и надумна љубав Божја да Бог постане један од нас, да оно што је неупоредиво више од нас, што не можемо умом појмити и чему не можемо приступити, постане наше и да оно што је неупоредиво мање од Бога Бог узме у своје наручје и учини га својим! У Христу Исусу, у Господу нашем, једанпут за свагда је успостављена нераскидива заједница између нас људи и Бога. Том Његовом љубављу Он је премостио растојање,

премостио јаз који природно и логично постоји између вечног, нествореног и беспочетног Бога и онога што је створено, тј. нас људи. Једанпут за свагда нас је учинио својима и једанпут за свагда показао и учинио да је на страни сваког човека, сваког од нас, да би оно што је Божје Његовом љубављу и благодаћу постало наше.

Неопходно је, браћо и сестре, да и ми људи отворимо своја срца и своју душу, да и ми покажемо љубав према Њему. Кроз историју знамо да је било оних који су остали затвореног срца, било је оних који су Га гонили и одбацили, али опет и у таквим моментима Господ је био и уз такве људе. Међутим, било је, слава Богу, и много оних који су препознали љубав Божју, који су отворили своје душе за Њега и постали не само Његови, него и Његови сведоци. Слава Богу, ми, православни српски народ, већ вековима знамо ко смо и шта смо, знамо то Христом и Његовом љубављу. Њим смо запечаћени, Њим смо обележени, без Њега не бисмо било оно што јесмо, без Њега велико је питање да ли бисмо и постојали.

У наше име и за нас, у Христову Цркву Православну у потпуности и једанпут за свагда нас је увео наш родоначелник и највећи светитељ нашег рода, Свети Сава. Ове године славимо 850 година од његовог рођења. Дакле, Христом смо обележени, обележени смо православном вером и Православном Црквом. Наше име и наше презиме јесте православни хришћанин и јесте Православна Црква. Ако се дотакнемо било чега што вреди у нашем народу, ако погледамо на било шта што има икакав значај, смисао и величину а продукт је и стваралачки плод нашег народа, онда све то носи на себи крст Христов, носи име Христово, носи печат Христов. По том печату и по том имену ми препознајемо себе, али по том православном печату препознају нас и сви људи света и диве се управо том православном хришћанском печату нашег народа. Где год да одемо у Отаџбини и на просторима где вековима живи наш народ, наићи ћемо на светиње, од Студенице, Жиче, Дечана, Пећке Патријаршије, Грачанице, Ловнице, Крке, Крупе, манастира у Херцеговини, Острога... И где год да одемо свугде постоје наше светиње као знак не само наше прошлости и нашег постојања, него као залог живота пуним плућима нашег народа у будућности. Али и где је год крочио ногом, на далеким континентима, наш народ је најпре зидао светиње, цркве, храмове православне посвећене Богу Исусу Христу и светитељима Његовим и учинио те храмове местом окупљања и саборавања, местом која су део Отаџбине и Царства Божјег у исто време.

Зато, браћо и сестре, ми имамо Јеванђеље и заповести Христове као програм

и правило свог живота. Ко год се латио заповести Христових и хтео да их учини својим животом, најпре је упознао себе, тј. у заповестима Христовим као у огледалу је видео шта може и шта не може, видео је своју величину и свој формат. Међутим, истовремено Јеванђеље Христово са заповестима Његовим јесте мера и непогрешиво мерило свих правила која нам долазе споља. Да ли нешто вреди, да ли има смисла било које правило и било чији и било какви закони, ми то меримо и одмеравамо непогрешивом мером која се зове Јеванђеље, мером која јесте сам Господ наш Исус Христос. Не треба никаквих школа за то. Довољно је да свако од нас отвори странице Јеванђеља и када нам неко нешто нуди или вели: Ово је велико и вредно, ми ћемо рећи: Сачекај мало, да погледам шта каже Јеванђеље Христово, шта каже Његова реч о томе. Ако то што нам се нуди издржи проверу речи Христове, Јеванђеља Његовог, онда може бити усвојено, а ако не издржи проверу ми ћемо се захвалити и рећи: Не треба нам. Држите ви своје, а ми имамо Оног који устројава наш живот. Кроз Јеванђеље Христово знаћемо шта је породица и шта је народ, знаћемо шта је исправно, а шта погрешно.

Све то, браћо и сестре, вековима ми, православни Срби, живимо и зато јесмо то што јесмо. Због тога смо народ љубави, јер се трудимо читавим нашим бићем да волимо Бога, једни друге и свако сваког као самог себе, да бисмо волећи Бога и међусобно се волећи претварали себе, своје биће и своје постојање у љубав и онда постали способни да волимо сваког човека, да разумемо шта значи реч Христова: Све, дакле, што хоћете да чине вама људи, тако чините и ви њима (Мт 7,12) и да никад не чинимо другима оно што не бисмо желели да они чине нама. То је љубав Божја и то је оно што је начин живота и постојања нашег народа кроз векове.

Зато разумемо и Светог архиђакона и првомученика Стефана као свога. Зато му се молимо као светитељу, јер он није на мржњу узвраћао мржњом, на зло није одговарао злом, него — иако је трпео прогон, мучење и на крају мученички пострадао — није одустао од Христа, није одустао од начина живота који је Христос организовао и основао, није одустао од Цркве. У најтежим тренуцима био је потпуно слободан и молио се за оне који га гоне. Наравно, браћо и сестре, ми знамо да то не може човек сам од себе и собом. Није могао ни Свети Стефан, али будући да је био читав посвећен Богу, благодат Божја му је дала снагу да не изгуби радост, да не изгуби љубав, баш као и Светом Вукашину из Клепаца који је пострадао у Јасеновцу. Није он могао од себе својом снагом и силом да буде миран и да одговори љубављу, јер је и он слабашан човек, а када слабашан човек добије ударац трпи бол, када га ударе јечи. Међутим, онда када је сав у Христу, када је посвећен

Христу, када без обзира на људске слабости, немоћи и промашаје не одустаје од Христа, Бог га награђује штедро, даје му своју благодат и чини да постаје снажнији и моћнији од читавог света и од сваке силе овог света, да има мир који није од овог света, мир као дар Божји, мир као присуство вечности, тј. присуство самог Господа Христа.

Зато, браћо и сестре, и ми знамо да је такав мир, мир Христов, најважнији, а да њега не може бити без нашег труда, без наше воље и без нашег опредељења. Нас је определио Свети Сава и чувамо тај пламен и не дамо га. Чувајући тај пламен, пламен Јеванђеља, пламен православне вере, пламен хришћански, овде и свугде где се налазимо, Бог нас чини да јесмо здрави, да јесмо исправни, да живимо у складу са својом природом, а не против ње. Зато у нама нема страха, зато нисмо малодушни, него гледамо дигнутог чела и високог погледа у лице Божје, молећи се Светом Стефану Првомученику и свим светим из рода нашег и читавог света, да они моле заједно са нама Господа да нам Господ да мир свој, да можемо разумети једни друге, да можемо праштати једни другима, да можемо бити подршка једни другима, да можемо бити једно, да бисмо онда то јединство у љубави и вери сведочили свима и трудили се исто тако да разумемо све људе света; да мир који носимо у себи њима дарујемо, да им дарујемо све што је добро у нама и да од њих можемо примати оно што је добро код њих, како бисмо и ми и сви народи света славили Једног у Тројици Бога, Господа и Спаса нашег Исуса Христа са Оцем Његовим и Духом Светим и громогласно изговарали: Мир Божји — Христос се роди!

spc.rs